

De Poemp

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT HEEMKRING DAVIDSFONDS NIJLEN
NUMMER 53 □ 01-02-03/2007 □ P309458 □ AK 2560 NIJLEN1

BEVEL ANNO 2007

De architect van de voormalige Bevelse pastorie tekende ook de Nijlense "poemp". Lees hierover meer in dit nummer!

Diamant en ons dorpsgeheugen (3)

Dag, lieve lezeres en beste lezer,

Wij schreven het al dikwijls: de Poemp wil het dorpsgeheugen vastleggen voor de herinnering vervaagt. In dat dorpsgeheugen speelt "het steentje" ongetwijfeld een bijzonder grote rol. Met Poempist en diamantbewerker Hypoliet Budts leverde ons tijdschrift daarom al in 1989 een gesmaakte en vaak geraadpleegde reeks over diamantbewerking in onze gemeente. Even later pleitten wij ook voor "het bewaren voor het

nageslacht" van de unieke slijperij Lieckens in de Spoorweglei.

Wij zijn altijd wat voorzichtig gebleven in onze berichtgeving rond de uitbouw van slijperij Lieckens tot een erfgoedsite. Er moest heel wat geld geïnvesteerd worden, en dat maakte het niet gemakkelijk. Toen de gemeente einde 2003 eindelijk besloot de site aan te kopen, was dat een heel pak van ons hart. Toch moest ook dan nog bij herhaling gevraagd worden om enkele dringende onderhoudswerken uit te voeren. >>

Schitterend Geslepen 3 (vervolg)

Een naar ons gevoel nog meer beslissende stap werd gezet door het lanceren van het project “Schitterend Geslepen”, waarin slijperij Lieckens als “ankerpunt” en “erfgoedsite” opgenomen is. Dat project zal de geschiedenis van de diamantbewerking in de Kempen vastleggen, vooral aan de hand van mondelinge getuigenissen. Aan dit project verlenen onder meer hun medewerking : de gemeenten Nijlen en Grobbendonk (Cultuurdiensten), de diamantmusea

van Grobbendonk en Antwerpen, het Vlaams Centrum voor Volkscultuur en natuurlijk De Poemp. Dat we daarbij ook kunnen rekenen op onze dorpsgenoot prof. dr. Erik Aerts en op een specialist als Hans Wins kan ons alleen maar verheugen.

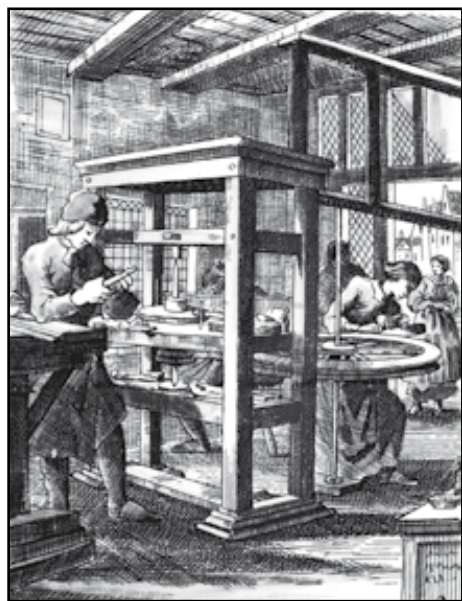
Vorig jaar kende het Vlaams Ministerie van Cultuur dit project alvast een subsidie toe van 40.000 Euro. Een voltijdse projectcoördinator werd aangeworven. Jeroen Janssens heeft sinds februari 2007 een kantoor in ons gemeentehuis en doet in dit nummer van uw lijfblad alvast een oproep voor medewerking. Bij de lancering van onze reeks over diamant in 1989 schreven wij : “Spreek, schrijf of

telefoneer ons, wij hebben u immers nodig.” Wij kunnen zonder aarzeling die oproep herhalen voor Jeroen!

Fier verkondigen wij op de voorgevel van ons Nijlense gemeentehuis dat Jan Eduard Claes de eerste diamantbewerker van de Kempen was. Het steentje heeft ons dorp grondig veranderd, tot in zijn mentaliteit en de zegswijzen toe. Dat de belangstelling ervoor ongemeen levendig blijft, bewees Open Monumenten Dag vorig jaar, toen zo’n 1000 mensen diamantslijperij Lieckens kwamen bezoeken. “Schitterend Geslepen” is zonder twijfel van ons allemaal!

Walter Caethoven.

‘Schitterend geslepen’ is van iedereen

“De Diamantslyper” van Jan en Kasper Luiken in “Spiegel van het menselyk bedryf” (1694).

Op 1 februari 2007 ging het project ‘Schitterend geslepen’ van start. Het project wil de verhalen en het collectieve geheugen rond de diamantbewerking in de Kempen inventariseren, registreren en ontsluiten. Uiteindelijk moet dit immateriële erfgoed een plaats krijgen in de voormalige slijperij Lieckens, die enkele jaren geleden door het Nijlense gemeentebestuur werd aangekocht.

We rekenen in de eerste plaats op de medewerking van de inwoners van Nijlen, Kessel, Bevel en de omliggende gemeenten om van ‘Schitterend geslepen’ een succes te maken. Wilt u getuigen over uw ervaringen in de diamantsector of op een andere manier aan het project meewerken? Kent u (voormalige) diamantbewerkers of familieleden van (voormalige) diamantbewerkers die ons interessante anekdotes kunnen vertellen? Hebt u nog oude foto’s, filmopnames, voorwerpen, papieren of andere documentatie over de diamantnijverheid in de Kempen? Of wilt u gewoon wat meer informatie over het project ‘Schitterend geslepen’? Neem dan contact op met projectcoördinator Jeroen Janssens.

Contact:

Jeroen Janssens - Kerkstraat 4 - 2560 Nijlen - 03/410 02 09 - 03/481 70 48 (fax)
e-post : schitterendgeslepen@nijlen.be

Werken mee aan dit nummer :

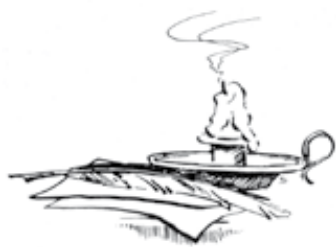
Redactie : Jos Bastiaens, Hypoliet Budts, Walter Caethoven, Rik Claes, Hugo De Bot, Flor Dieltjens, Jeroen Janssens, Frans Lens, Jos Thys, Pol Van Camp, Ludo Van Gestel

Fotografie : Walter Caethoven

Tekeningen : Dirk Lieckens, Marc Verreydt

Grafische vormgeving en zetwerk : Walter Caethoven

Eindredactie : Rik Claes

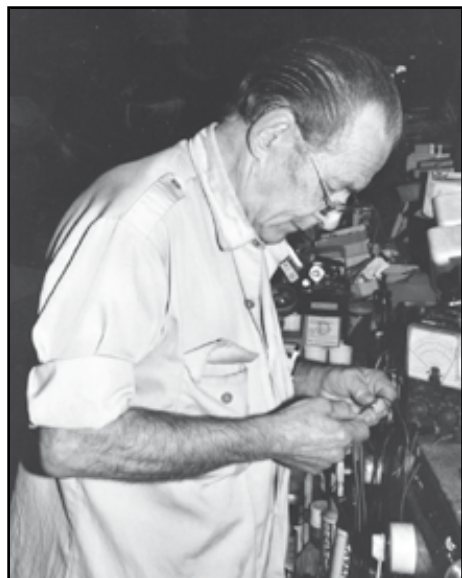

Mensen van bij ons :

Florent Hauman, in de volksmond: Flipke

Florent Hauman werd geboren te Antwerpen op 26 oktober 1922 en overleed te Deurne op 4 november 2003. Het grootste deel van zijn actieve leven bracht hij in Nijlen door, waar iedereen hem als "Flipke" kende. Hij was een goede vriend, met wie ik de passie voor techniek deelde.

"Flipke" aan het werk...

"Flipke" was uitzonderlijk technisch begaafd. Hij studeerde aan de school van de "Aalmoezeniers van de Arbeid" in de Londenstraat te Antwerpen. Van hem zei directeur L'Homme dat Florent één der begaafdsten leerlingen was die de school ooit gekend had. Hij was technisch tekenaar en had ook een diploma mechanica. Electronica was echter zijn grootste specialiteit, een vak dat hij aan de avondschool gestudeerd had. Hij combineerde deze vakken op een geniale manier...

Hoe hij in Nijlen kwam

De "Geurman" kocht in de oorlog een radio bij de baas van Flipke. Florent kwam die radio in Nijlen leveren en ontmoette zo meester Verelst. Die zag welk talent er in Florent huisde en haalde hem over hier een zaak te beginnen. Hij kon bij hen een kamer huren. Dat zag Florent wel zitten: zijn ouderlijk huis was bij het bombardement op "den Erla" totaal

verwoest en de verbindingen met Antwerpen waren niet zo best. Hij huurde de kamer en startte een zaak. Die liep goed en in zeer korte tijd was Flipke ingeburgerd in Nijlen.

Na de oorlog

Na de oorlog moest Florent "het vaderland dienen". Flip, lenig als een aap, was maar een bantamgewicht. Hij woog, als hij alleen zijn sokken droeg, amper 55 kg. In het militair hospitaal deed hij iedereen "den duvel" aan om afgekeurd te geraken.. Hij at niet, kauwde tabak en had in zekere zin "het zenuwwater" lijk in het boek "De Witte van Zichem" van Ernest Claes. Hij kwam zwijmelend en bleek als botermelk van de trein en bleef een paar dagen in bed. Toen Marcel De Doncker aan Flip vroeg: "Hoe hebt ge dat gelapt?", antwoordde hij zuchtend: "Begin er maar niet aan, da kunde gij nie!"

Net na de oorlog weerklonken op mooie zomeravonden de populairste schlagers van die tijd uit een luidspreker. Die stond opgesteld in de tuin van Meester Verelst en werd soms bediend door Marcel De Doncker. In de Koningin Astridlaan en de Kapellebaan was er op die zomeravonden meestal concert. Soms ook van klasieke muziek.

Grootste specialiteit

Televisie was zijn grote specialiteit. Voor er sprake was van een groot beeld, hing in de werkplaats van Flipke een scherm van 2 meter bij 2. In Nijlen had niemand dat voorheen gezien!

Hij combineerde zijn kennis van mechanica en elektronica bij het bouwen

van een automatische diamantslijpmachine. Met mijn uurwerkdraaibank maakte ik verschillende onderdelen. Als het ergens fout liep, waren de "godvers", "miljaardes" en "stomme kl...!" niet uit de lucht. Wie Flip niet kende, pakte er een schrik bij. Uit angst voor diefstal hebben de plannen voor deze machine enkele jaren in mijn klerkast gestaan. Hij was steeds "te goeder trouw" en daardoor is het project hem afhandig gemaakt. Op een nacht (hij leefde 's nachts) heb ik de machine zien werken. Er was een slijpersbaas bij. Alles ging goed tot de tandlat brak die de hoek verstelde van de diamant en de slijpschijf. Er stond te veel druk op de tandlat. Tegen de morgen was er een nieuwe tandlat, steviger dan de eerste, of wat dacht ge! Toen ik later vroeg wat er van de machine was geworden, zweeg hij.

Afscheid

Jaren gingen voorbij. Hij was tachtig, toen hij een zwaar ongeval had. Ik ging hem op een zondag bezoeken in de kliniek te Deurne. Zijn broer Fred, die missionaris was, zat aan zijn ziekbed. Florent had veel pijn. Met veel moeite stamelde hij enkele woorden. Boordevol verdriet nam ik afscheid van mijn goede vriend.

Jos Bastiaens.

Met dank aan de kinderen Hauman, Marcel De Doncker en François Van Den Bergh voor de gewaardeerde medewerking.

Hoe de school de Tweede Wereldoorlog doorkwam

Op 10 mei drongen de Duitsers onverhoeds ons land binnen en gans de bevolking sloeg op de vlucht. Bijna al de Nijlenaars zochten een toevluchtsoord ergens in de Vlaanderen. Op het aandringen van de hogere overheid verlieten de zusters op 14 mei, na het springen van de brug over de Nijlenbeek aan de pastorie, angstig hun klooster. Ze waren er vast van overtuigd bij hun terugkeer klooster en school in puin terug te vinden. De gebouwen lagen immers in de gevechtszone langs het Albertkanaal.

Op 28 mei, na de capitulatie van België door Leopold III, begonnen ze aan hun terugkeer. Op de feestdag van het H. Hart van Jezus smeekten ze, volkomen uitgeput, met aandrang om redding. Vanuit Aarsele bereikten de zusters in één dag hun als bij wonder volkomen ongedeerde klooster en school! Een vriendelijke gebuur had tijdens de afwezigheid van de zusters klooster en school bewaakt...

Onder Duitse bezetting herbegonnen de lessen reeds op maandag 3 juni. Buiten de verplichting enige “verdachte” leerboeken uit de school te verwijderen en een strenge controle op de liederen ging het onderwijs zijn normale gang. Zelfs het feit dat de Duitsers de speelplaats en de hangaar inpalmde, bezorgde nauwelijks hinder. Enkel een gebrek aan brandstof gedurende de strenge winter 1941 - 1942 maakte het nodig de school voor een maand te sluiten.

Zelfs tijdens de oorlogsjaren werd aan de uitbreiding gewerkt. Zo werd in 1941 de bouwvallige zaal van de Boerenbond afgebroken. Twee benedenklassen met verdieping zullen het klassenblok tot aan de straat uitbreiden. Aannemer Desiré Mariën voerde de werken uit onder toezicht van architect Beeck van Mechelen. Nauwelijks waren de grondvesten gelegd of er kwam gebrek aan bouw materiaal. De werken vorderden langzaam tot aan de verdieping. Plots legde

de Duitse bezetter de verdere bouw voor een gans jaar stil. Vooral gebrek aan ijzer en cement noodzaakten de aannemer het werk over te geven aan aannemer Smets, die ook de werken aan de verwoeste kerktoeren aanvaard had. Het bouwen ging dan weer vooruit, zodat tegen alle verwachting in de lokalen in september 1942 konden betrokken worden.

Boven de kolenkelder van de oude Boerenbondzaal werd een mooi gebouwtje voor geneeskundig onderzoek opgetrokken. De onkosten bedroegen 329.802 fr. Pastoor De Bremaeker en moeder Severine betaalden samen deze grote som. De school had toen 21 luchtige klassen en een welingerichte keuken.

Traag kropen de vier oorlogsjaren voorbij. De voedselrantsoenen waren

zeer karig, vetstoffen en brood waren schaars. In elk huisgezin moest alles met overleg gebruikt worden. Ook de zusters voelden die algemene nood. Ook zij waren gedwongen buitenshuis brood en graan te gaan zoeken. Bijna dagelijks gingen zuster Remberta en zuster Elma na de lessen moedig op tocht. Bijna iedere keer kwamen zij met allerlei levensmiddelen thuis, want niemand stuurde de zusters met lege handen weg. Bij enkelen werden ze geholpen uit naastenliefde, anderen vroegen een normale prijs, woekerprijzen waren een uitzondering.

Zo werd het eindelijk 1944. Nauwelijks waren de scholen heropend op 1 september of de Duitsers moesten de aftocht blazen. Bijna zonder slag of stoot brachten de Engelsen de zo lang betrachte bevrijding op 4 september. De klassen konden op 1 oktober heropend worden.

Maar op 10 november werd alle onderwijs voor vijf volle maanden stilgelegd. De schoollokalen werden achtereenvolgens in beslag genomen door Engelsen, Amerikanen en Canadezen. Gelukkig respecteerden

De “Kloosterstraat” (de huidige Nonnenstraat), begin vorige eeuw.

Leerlingen met Juf. Coenen tijdens de les huishoudkunde.

die gebouwen en gerief, een en ander dankzij het resolute maar vriendelijke optreden van de overste en twee zusters. De soldaten drukten eenparig hun voldoening uit over de dienstvaardigheid van de zusters. Toch leverde het afweergeschut tegen de V1 in de nabijheid van de school voordurend gevaar op. Op 8 mei 1945 kwam er een einde aan de vijandelijkheden. Het onderwijs kon voortaan ongestoord gegeven worden.

Op zaterdag 21 juli 1945 namen enkele schoolkinderen deel aan de indrukwekkende rouwhulde voor de gemeentelijke slachtoffers van WO II.

‘s Anderendaags doorkruiste een prachtige vredesstoet de belangrijkste straten van de gemeente. De Nijlense jeugd bracht hulde aan de geestelijke en wereldlijke overheden.

In het schooljaar 1945 - 1946 waren er 214 kleuters in de bewaarschool en 522 kinderen in het lager onderwijs.

Voortgezet onderwijs

In 1946 werd een deel van de bouwvallige hangaar langs de straat vernieuwd voor de som van 17.000 fr. Het volgende jaar kwam het andere en grotere deel aan de beurt. Dat werk kostte 65.000 fr., waarvan 25.000 fr. door de gemeente werd geschonken.

Op 1 september 1946 begon het voortgezet onderwijs als “School voor

Familiale Opleiding” met Sint-Jozef Calasanz als patroon. Gelukkig was er nog een lokaal vrij om de eerste leerlingen in op te vangen.

Zuster Marie-Clara werd bestuurster en gaf de lessen godsdienst, algemene vakken en huishoudkunde. Juffrouw Georgette Haverals van Antwerpen, beroepsregentes, gaf lessen confectie. Deze leerkracht had ook nog zestien lessen handwerk in de vier vierdegraads klassen, waarvoor ze door de staat bezoldigd werd. Zuster Marie-Clara werkte twee jaar zonder wedde. Door sparen en garen van kleinigheden werd de school behoorlijk ingericht. Het eerste schooljaar werd afgesloten met een tentoonstelling van het werk van de leerlingen.

Tijdens het schooljaar 1947 waren er 50 leerlingen, genoeg voor een eerste en een tweede jaar. De tentoonstel-

De leerkrachten van de beroepsschool. We herkennen, van links naar rechts, vooraan: Zr. Marie-Clara, Zr. Prudentiana en Zr. Alvera; achteraan: Juffrouwen Coenen, Van Geet, Luyckx, Tersago.

ling op het einde van het schooljaar bewees dat er in de school ijverig was gewerkt. In het derde jaar van het voortgezet onderwijs kwamen de eerste problemen. Er waren maar 50 leerlingen ingeschreven, onvoldoende om een derde klas in te richten. In plaats van de twee beroepsregentes werden twee andere benoemd: juffrouw Gislaine Tersago van Herentals en juffrouw Maria Meulepas van Lier. Beiden hadden elk achttien lesuren in de vierdegraads klassen, bezoldigd door de staat. Zo was de jonge school wat ontlast.

Bij de oprichting van de school in 1946 was een aanvraag tot erkenning door de staat bij het Ministerie van Onderwijs ingediend. De bundels bleven echter onaangeroerd te Brussel liggen. Tijdens het schooljaar 1948 - 1949 verscheen de man van de Voorzienigheid in de persoon van E.H. Van Herck, pastoor van de Christus-Koning parochie te Antwerpen. Door herhaalde bezoeken aan 't Ministerie van Onderwijs gelukte het de pastoor tientallen scholen voor voortgezet onderwijs van de Zusters van Vorselaar door de staat te doen erkennen.

Mei 1949 was voor Nijlen een denkwaardige tijd. Toen kwam deze pastoor, vergezeld van moeder Severine en directeur Jans, die gelukkige tijding brengen. Zo kon Juffrouw Leonie Coenen van Lier, landbouwregentes, onmiddellijk benoemd worden voor lessen huishoudkunde. Daar de school nu erkend was als huishoudschool werden de meisjes, behalve in confectie, ook geoefend in praktische huishoudelijke werken. Vanaf dan betaalden de meisjes geen schoolgeld meer. De school werd betoelaagd door staat en provincie.

Het schooljaar werd besloten met een prachtige tentoonstelling, die heel wat succes kende bij de bevolking. Het schooljaar 1949 - 1950 werden er in het voortgezet onderwijs 82 leerlingen ingeschreven, in het lager onderwijs 469 en in de bewaarschool 234. Een totaal van 785 leerlingen dus.

De Lourdesgrot

De beide speelplaatsen werden in orde gebracht; ze werden gedalleerd door aannemer Louis Crauwels. Deze laatste wou de zusters verrassen met een Lourdesgrot op de grote speelplaats. De kosten van dit werk zou hij op zich nemen. Dat konden de zusters niet afslaan en het werk werd uitgevoerd.

Op het feest van O.-L.-Vrouw Boodschap in 1954 kwamen alle leerlingen in de namiddag voor de grot bijeen. Pastoor Martin verrichtte de gebeden om beelden en grot te wijden. Daarna vertolkte elke klas, om de beurt, zelfs die van de kleuters, met een eenvoudig gedicht of liedje hun oprechte liefde voor de hemelmoeder.

Een nieuwe school

Na de oprichting van een nieuwe parochie op de Bouwelsesteenweg moest ook daar een school komen. In samenwerking met pastoor Antoon Vermeiren en het dekenaat Lier werden gronden verworven voor het bouwen van lokalen voor kleuters en de eerste graad. Op 7 mei 1954 vond de eerste steenlegging van deze school plaats. Om 13.30 uur trok gans de schoolbevolking van het centrum naar de nieuwe parochie, waar om 14.30 uur een plechtig lof plaats had. Mgr. Everaert werd aan het altaar bijgestaan door E.H. Jans, directeur van het klooster te Vorselaar, en E.H. De Deyne. Na het lof begaf zich de ganze schaar naar de in opbouw zijnde school. Mgr. Everaert wijdde de gedenksteen; hij droeg als opschrift: "Deze steen werd gewijd en geplaatst door zijne Hoogw. Mgr. Everaert - 7 mei 1954". Na de zegening plaatste aannemer-metselaar August Van Eester de steen voorlopig in de muur bij de ingang.

Dit alles gebeurde onder het toezien van Moeder Alphonse, algemene overste van de congregatie van Vorselaar, Burgemeester Vernimmen en gemeenteraadsleden, en een grote menigte toeschouwers. Men dankte het gemeentebestuur om zijn

milde toelagen voor de bouw van de school. Men hoopte dat deze nieuwe school in dit volkrijke gehucht het

vertrekpunt zou zijn voor een goede christelijke opvoeding.

(wordt vervolgd) *Paul Van Camp.*

Een foto uit de startjaren van de nieuwe kleuterschool met eerste graad lager onderwijs op "de nieuw parochie".

Pastoor Vermeiren aan het woord bij de inhuldiging van de nieuwe school.

Willy Hens (fam. De Win) bezorgde ons bijgaande klasfoto uit 1917, genomen in de "meisjesschool". De foto heeft duidelijk onder "de tand des tijds" geleden. Kent een lezer misschien nog een meisje uit de hoop?

Leonard Blomme, provinciaal architect en ontwerper van Nijlense “Poemp”

In de provincie Antwerpen was er in ieder arrondissement een provinciale architect aangesteld voor het ontwerpen van gebouwen en de opvolging van de werkzaamheden. Zo bepaalden zij in belangrijke mate het uitzicht van dorpen en steden. Zij ontwierpen gemeentehuizen, kerken, pastorieën, scholen, gods-en gasthuizen en... pompen.

Leonard Blomme (Collectie Architectuurarchief Provincie Antwerpen).

In de 19de eeuw investeerden gemeentebesturen in de watervoorziening. De oprichting van een pomp had een dubbel doel: hygiënische watervoorziening en brandbestrijding. In de 19de eeuw beschikte niet ieder huis over een pomp. Vele gezinnen maakten een dagelijkse tocht naar de openbare pomp. Het hoeft niet gezegd dat dergelijke pompen in het pre-gsm-tijdperk het sociale contact in het dorp bevorderden. Al moet gezegd dat er ook behoorlijk geroddeld werd aan de pomp.

In 1871 ontwierp provinciaal architect Leonard Blomme ‘onze poemp’. In de meeste gemeenten stond de pomp te pronken centraal op de markt. Dit is in onze regio onder meer het geval te

Koninkshooikt. Dat ontwerp (1869) is ook van de hand van Leonard Blomme. Waarschijnlijk was dit een van zijn eerste opdrachten. Hij trad in dienst in 1869 en nam ontslag in 1899.

Leonard Blomme (1840-1918) en zijn broer Hendrik (1845-1923) waren beiden vermaarde architecten. De belangrijkste verwezenlijking van Leonard Blomme is de restauratie van het voormalige paleis van Margareta van Oostenrijk in Mechelen. Hendrik Blomme restaureerde het Antwerpse Rubenshuis.

Het hele oeuvre van Henri Blomme vermelden zou ons te ver leiden. Hij leidde in de periode 1873-1874 de restauratie van de Sint-Lambertuskerk in Kessel. De in 1891 gebouwde pastorie van Bevel is ook van zijn hand.

Hugo De Bot.

De pomp van Koninkshooikt.

Bron:

Stefaan Grieten in ‘Sterk gebouwd & gemakkelijk in onderhoud’, uitgave Provincie Antwerpen - 2006.

Foto onder: De voormalige pastorie van Bevel, nu bibliotheek en dienstencentrum van de gemeente.

Een stukje Kerkstraat (2)

We vervolgen de beschrijving van onze Kerkstraat begin 20ste eeuw met het gedeelte tussen de Gemeentestraat en de spoorweg, vroeger ook Geldstraat genoemd. Slechts enkele van de huidige huizen zijn nog te vinden op de oude dorpsfoto's. De meeste werden verbouwd of volledig afgebroken. Een aantal van die panden werden, meestal na het overlijden der eigenaars, opgedeeld in twee of meerdere eigendommen...

De Kerkstraat, in de tijd dat zij nog Geldstraat ofte "Rue d'Argent" heette. Vooraan, gans in het zwart, herkennen we weduwe Julie Bastiaens (moeder van "den Tjen") en haar huishoudster.

We vangen aan met het pand wijk A 173: naast de huidige groentewinkel "Radijs". Dat bestond uit de hoeve en schuur van de broers Gummarus en Petrus De Doncker. Deze eigendom werd later aangekocht door Gust (August) Van Noten, rentenier afkomstig uit Itegem. In de jaren 20 van vorige eeuw verkocht Gust de voormelde hoeve aan "Zjo van De Rups", die ze liet omvormen tot twee huizen. In het eerste huis, nu bakkerij 't Klokske, namen eerst dochter Margriet Van der Hoeven met haar man Jan Aerts, diamantbewerker, en hun dochter Maria hun intrek. Achteraan hadden ze een slijpersfabriek met 8 molens. Toen Margriet met haar gezin naar de Spoorweglei verhuisde,

kwamen haar zuster Wiske en echtgenoot Gust Wuyts (de bakker), haar zuster Stans en broer Louis (ook 't Ventje genoemd) er wonen. De slijpersmolens werden uitgebroken om plaats te ruimen voor de nog steeds bestaande bakkerij.

Het huis ernaast, nu apotheek De Voorzorg, werd betrokken door broer Alfons, alias "den Baokes", onze legendarische brandweercommandant, zijn echtgenote Anna Op De Beeck en hun kinderen. In 1947 opende moeder Anna er een frituur en cremerie, dit tot aan haar overlijden in 1952. De voormelde schuur, die omgebouwd was tot een woonhuis, bleef steeds eigendom van de fami-

lie Van Noten en wordt al enkele generaties door hen bewoond. Eerst door vader Gust, later door zoon Denis, diamantslijper, gehuwd met Wis (Maria-Ludovica) Walraven en momenteel door kleinzoon Pol en zijn vrouw Clara Peeters.

Daarnaast bevond zich op wijk A 171 de boerderij en schuur van Louis "van Marus Leysen" en zijn zusters Marie en Maria-Virgenie. Zij waren eigenaar van bijna al de hoeven op het Zwart Water, vandaar misschien de benaming "Geldstraat"! Na het overlijden van de kinderen Leysen werd deze eigendom verbouwd tot drie woningen: in het linkse huis hielden de zusters van Dijck een el-lengoedwinkel (nu frituur Tiosco), in het middelste bevond zich de zaden- en bloemenwinkel van Jef Hens en Melanie Van Dijck (momenteel beenhouwerij Van Den Eynde) en rechts de woning Wiske Van Gorp-Van Dijck.

Daarnaast, wijk A 169 (nu Fortis bank), woonden Simon Verreest, kostert, orgelist en kaarsenmaker, zijn vrouw Mathil De Vreugd, afkomstig van Humbeek, en hun kinderen. Nadien hadden zoon Prosper, die zijn vader opvolgde als drukker, en zijn echtgenote Maria "van den Ton" Dams er een drukkerij en een winkel voor boeken en schoolgerief.

Vervolgens wijk A 167: een klein huis, slechts 2,9 m breed (vermoedelijk een der smalste huizen van Nijlen). Het werd bewoond door o.a. Jefke Van Looy en zijn eega "Mieke Sooze" ofte Maria Van Looy, later nog door de familie Schuermans, Alfons De Cnaep en zijn vrouw Fien Storms, en Joske Vercammen, "onze

bijna 100-jarige”, met zijn echtgenote Tille Grielen. In 1952 werd dit huis vervangen door een nieuw voor het gezin Rik Van Genechten, kleermaker, getrouwd met Julia Verhaegen. Het heeft als huidige bewoner “Mitteke van den Boakes” alias Maria Van Der Hoeven.

Daarnaast wijk A 165 was het huis van Constant Leysen ”timmermansbaas”, zijn vrouw Taeymans Maria-Theresia ”herbergierster/winkelierster”, hun kinderen Marie, Roos, Filomeen (die trouwde met Octave Engels en die later de stichters werden van Artilat), Benoit “molenverhuurder”, Sus, Louis ”timmerman” en Alfons ”die nog huwde op zijn sterfbed”. Vooraan hadden ze een verfwinkel waar o.a. ook petrol werd verkocht en achteraan bevond zich hun schrijnwerkerij. Velen van onze voorouders werden begraven in een kist vervaardigd door de broers Leysen. Later werd die eigendom aangekocht door en omgebouwd voor de familie Hens tot hun groenten- en fruitzaak Agra. Momenteel is daar Blokker gevestigd.

In het volgende pand woonde “Charel Kets” ofte Karel Bosschaerts die zijn huis verkocht aan de familie Jules Van Immerseel. Deze zwaarinvalidie oudstrijder 1914-18, zoon van Charel Van Immerseel, bijgenaamd de vod, woonde er met zijn vrouw Rose Offord, oorlogsverpleegster 14-18 uit Engeland, met hun dochters Flora en Magda. Flora, gewezen onderwijzeres, die daar nog steeds woont, had er vroeger een schoenwinkel.

Vervolgens wijk A 159: een herenhuis bewoond door Jan (Joannes-Franciscus) Peeters, natiebaas, gestorven in de Kontichse treinramp op 21 mei 1908 (Dit nadat hij juist voor het ongeval zijn plaats afstond aan een vrouw: die bleef ongedeerd!), door zijn vrouw Julie (Angelina-Juliana) Bastiaens, hun drie zonen, de dochter en een meid. Na het overlijden van hun ouders werden de kinderen Peeters verder grootgebracht door hun tante Marie Bastiaens, onderwijze-

res. Zoon “Tjen” Peeters, gedoopt als Maria-Josephus-Georgius-Joannes-Stephanus en zijn vrouw Celine Moortgat, “van den hengstenboer” hadden er later een merceriewinkel: gordijnen, klerstoffen, naaigerief, knopen enz... Gedurende de mobilisatie gebruikten de officieren van het Belgische leger de voorplaats als mess, eerst de Vlamingen en daarna de Walen. Monique, dochter van “den Tjen”, zong er als klein meisje zeer trots “J’attendrai” voor de ver van hun geliefden verwijderde en ontroerde Walen tijdens hun kerstfeest te Nijlen in 1939. Tijdens de oorlog moest de familie Peeters verplicht onderdak geven aan twee Duitse militairen. Nadien heeft de gemeente, als nieuwe eigenaar, er nog geruime tijd haar technische dienst in ondergebracht. Momenteel is dit gebouw, een der weinige nog overgebleven huizen uit de Kerkstraat van onze voorouders, gerenoveerd tot de taverne ‘t Wit Huys.

Slotbemerking

We hebben hierboven getracht bij de beschrijving van onze “Geldstraat” u ook de toenmalige bewoners voor te stellen, die waren ofwel rentenierende boeren die hun oude dag wilden beleven in het dorpscentrum, ofwel mensen die er hun zelfstandig beroep uitoefenden, meestal in combinatie met een winkeltje en of een cafeetje dat werd uitgebaat door hun eega’s. Ondanks het feit dat al die kleine neringen van toen nu vervangen zijn door mooie grote winkels of horecazaken, kunnen we ten volle de nostalgie begrijpen van onze oudere en soms ook van jongere Nijlenaars naar de Geldstraat van toen. Een straat met kleine, knusse winkeltjes en volkse huisjes, waar iedereen iedereen kende en waar leven met en voor elkaar geen ijdel begrip was.....

Wordt vervolgd

Weerom met dank aan onze musketiers Regien, Tille, René enz....die het geheugen uitmaken van ons dorp tussen de twee oorlogen!

De hedendaagse Kerkstraat bewaart “het huis van den Tjen” als vage herinnering aan de Geldstraat tussen beide oorlogen...

Antonia Rosalia Buyens, alias Net van de Magere

Antonia Rosalia Buyens, alias Net van de Magere, werd in 1885 geboren en overleed te Lier op 5 november 1963. Net en broer Jef woonden samen en hielden op de Bouwelsesteenweg een café open: In 't Plezant, bij de Magere.

“Over de beek” begon eertijds een ander gebied. Het gebied van de Paddekoten, de “mastbossen” en de zandboerkens. Recenter werd het “de nief parochie”, waarnaar omwille van de open ruimte met graagte uitgeweken wordt door de vroeger zo trotse “mense van 't deurp”. Hier de Bouwelsesteenweg in de jaren 50 van vorige eeuw.

Net hield ook nog een koe. Die bond ze alle dagen over de steenweg met een lang zeel aan een paal om ze daar te laten grazen. Dat kostte niets, en zo had Net melk, waarmee ze onder meer de rijstap maakte die in haar café te koop was. Voor de lezer die nog niet helemaal weet over wie die bijdrage gaat : Net

was ook de zuster van “de Sas” ofte Frans Buyens en van “de Slinke” alias August Buyens.

Volkscafé

Bij Net was het een echt volkscafé. Buiten lag er een kegelbaan, binnen in de grote kamer stond een biljart en hing er ook een spaarkasje. Alle weken kwamen de leden er sparen. Op het einde van het jaar werd het geld afgehaald en de operatie bekroond met een groot mossel-feest, zoals dat in die jaren de mode was. In het café van Net viel altijd iets te beleven. Als zij geschuurd had en wit zand gestrooid rond de banken, de stoelen en de Leuvense stoof, was

het echt gezellig in het volkscafeetje. Net trok in het zand ook mooie figuurtjes.

Gewapend

Net had doorslaggevende argumenten klaar liggen om, indien nodig, de orde te handhaven in haar doeninkje: onder de toog lagen een groot mes en het achterste deel van een keu om hardhorigen tot betere inzichten te brengen. Maar laat mij mijn eerste belevenis in 't Plezant even vertellen.

Ik kwam er elke dag met brood. In de zomer dronk ik er een pintje en in de winter een witteke. Op een keer was “de witte Semmel” (Louis Voorspoels) er. We gebruikten samen wat. De Witte was wat opgeschoven aan de toog en plaagde Net : “Nu ga ik eens aan uw poep tasten.” (Voor alle duidelijkheid: “poep” betekende toen in Nijlen “achterwerk”.) Dat kon Net niet hebben. Ze greep haar mes en plantte het midden de toog. Daarmee was duidelijk een lijn getrokken. Ik stond wat verder te lachen en kreeg meteen de keu op mijn polshorloge. De stukjes vlogen in het rond. “Wie gaat dat betalen?,” vroeg ik Net. “Ge hadt maar niet moeten lachen!” sloot Net het incident af.

Dat geplaag om het achterwerk van Net werd ook door anderen overgedaan. Zo moest Mil Storms (zoon van “Mans Storm”) ooit op de vlucht voor de dreigende keu van Net. Hij belandde op de “koer” in een zinken bad, half gevuld met water. Koud water, en in de deur stond een dreigende Net. Het kostte hem heel wat gesmeek eer Net hem weer in de gelagkamer toeliet... Een ander wapen waarmee Net op een keer haar

eer en achterwerk beschermd, was het deksel van de Leuvense stoof. Een groepje kaarters zat bij de kachel: Seppe Smieres (Jef Govaerts), den Top van Dikke Mie (Ward Walraven), de Knuist (Fons Hairemans), den Bosman (Louis Bosschaerts) en de Keste (Gommaar Bosschaerts). Net zei: “Ik zal eens wat harder stoken!”, en ze ging de stoof wat “opkeuteren”. Dat was natuurlijk weer een uitgelezen gelegenheid voor een van hen om zijn voornemen te verkondigen het achterwerk van de bazin te belagen. “Den Bosman”, alias Louis Boschmans, moest het gelag betalen : hij kreeg het roodgloeiende stoofdeksel letterlijk op het “tipke” zijn neus, zodat het vel aan het deksel hing. En weer besloot Net : “Ge hadt maar niet moeten lachen!”

Onderbroek verkocht

Dat zijn voorvallen die ik zelf heb meegemaakt en ze zijn dus echt gebeurd. Een ander verhaal heb ik van horen zeggen. Hier is het. In die dagen was het best mogelijk dat een caféganger een paar dagen van huis bleef. Op een zaterdag was “zotte Modest” (Modest Dieltjens) proper gewassen en in dito nieuwe, lange onderbroek op kroegtocht gegaan. Toen hij na een paar dagen weer thuis kwam en zich ging wassen, vroeg zijn vrouw: “Waar is die nieuwe onderbroek?” Modest antwoordde : “Die heb ik bij ‘de Magere’ verkocht voor bier!”

Leve de Bouwelsesteenweg !

De Bouwelsesteenweg was zoals nu van ‘t dorp gescheiden door een beek (die in die tijd fameus kon ruiken). Mocht iemand ze allemaal kennen, er zouden nog veel anekdotes over “de mensen van over de beek” kunnen opgeschreven worden. Is er ooit een plaats geweest waar meer te beleven was dan op de Bouwelsesteenweg? We hadden daar van alles: hotels, restaurants en een zwemdok met speeltuin. Denk maar aan het café-restaurant met speeltuin “De Kempische Duinen” op den berg. Ooit stonden

er met de kermis vijf danstenten op de Bouwelsesteenweg: bij “Wies van Mareskes” (Van den Eynde), bij “de Sas” (Buyens), bij “den Tikkenhaan” (Sus Van Loock), bij “Van Put” en aan “De Grote Pint” (nu winkel van Sterkx). Dat was wat “voor mijn tijd”. Maar drie danstenten heb ik nog goed geweten. Er stond toen een tent bij “den Gorreman” (Goor-mans), bij “de Sas” (Buyens) en bij “Den Tikkenhaan” (Sus Van Loock ofte “den Ouwen van Delle”). Tijdens de oorlog was er hier op “den steenweg” alle zondagen muziek.

Ieder café had een “jazz”. Bij “den Bonen” stond een orgel. Ieder café had iemand op wacht staan. Als een auto of iets anders verdachts naderde werd er meteen alarm geslagen, zodat de jonge mannen langs achter op de vlucht konden slaan. De Duitsers deden immers regelmatig “controle” met een “dievenwagen”.

Waar is de tijd, beste lezer? De beek stinkt ondertussen gelukkig niet meer. En zijn de achterwerken van de dames tegenwoordig niet wettelijk beschermd?

Flor Dieltjens.

De “Bouwelsesteenweg” in de vroege 20ste eeuw.

Nijlen en de Bouwelsesteenweg volgens pastoor Emiel De Deyne

Mijn oudershuis stond in Bouwel nabij de Lindekens. En van daar tot Nijlen was er in mijn kinderjaren niets dan bos en hei. Het eerste huis naar Nijlen toe was... de Paaleik, en daarachter had ge dan nog de Paddekoten: de Paddekoten van TOEN.

(...)

Een eerste benadering van Nijlen doet ge best vanuit de richting Bouwel. En dan liefst in de late lente, als het zwaardonker van de mastenbossen afsteekt tegen al de schakeringen van het jonge groen, of in de herfst als dat groen vergaat in geel en bruin en brons.

Uit “Losse Flodders”, uitgave Davidsfonds Nijlen, 1980.

GEDICHTEN VAN TOEN

Eertijds werd in de cafés een lied gezongen over een wisselwachter. René Verswijvel herinnerde zich enkele regels (zie ook Poemp 52). Gust Van der Kelft uit Nijlen vulde ondertussen de tekst een flink stuk aan. Na wat verder zoekwerk op internet kwamen we tenslotte tot een blijkbaar volledige versie van het lied over de wisselwachter die twee treinen op één spoor schakelde om zijn kind te redden.

De Wisselwachter

1.
Ziet gij op die spoorwegbaan
Niet een wisselwachter staan
't Is een man die met vlijt
Hart en ziel voor de arbeid wijdt
Voorwaar zijn taak is niet zwaar
Maar ontzaglijk groot gevaar
Door een kleine onoplettendheid
Kost mensenleven, welk een spijt.
2.
Daar hoorde hij een signaal
Van de sneltrein die komen zal
Daar klinkt weer een tweede bel
Van een seintoestel
Twee treinen die in aantocht zijn
Hij schikt ze elk op zijne lijn
Nu heeft hij met volle kracht
Zijn taak volbracht.
3.
Reeds in de verte ontwaarde hij
Het monster, dat kwam naderbij
Hij hoort het gerol en gezucht
Hij ziet de rookzuil in de lucht
Doch op die zelfde stond
Valt hij schier van schrik ter grond
Zijn kindje lief, zijn meisje klein
Speelde op de spoorweglijn.
4.
Hij slaakte een pijnlijke kreet
Die door merg en been heen sneed
Maar voor zijn kind redders, inder-
daad
Was het reeds te laat
Hij dacht aan zijn plicht niet meer
Hij rukte de hefboom neer
En stuivende holt de trein
Op een andere lijn.
5.
Dan snelt hij gans ontzind
Naar zijn niets beseffend kind
Dat rustig en ongestoord
Speelde op de spoorlijn voort
Lachend, wenend, tegelijk
Bibberend, bleek zoals een lijk
Snelt hij met zijn kindje teer
Naar zijn spoorweghuisje weer.
6.
Daar hoorde hij een gekraak
Door een menselijkheid geslaakt
Ontwaarde hij een rode gloed
Gemengd met bloed
De spoorwegramp
die was volbracht
Met een ijswekkende kracht
En hij keerde met een bang gevoel
In de vuurpoel.
7.
Koud nadien was 't tribunaal
In die ruime rechterszaal
De man sprak tot zijn verdediging
Rechter, ik deed het
voor mijn lieveling
De rechter sprak het moet
Zelfs je eigen vlees en bloed
Offer voor je plicht niet meer
Want je zijt strafbaar
en schuldig voor dat feit.
8.
Twintig jaren tuchthuisstraf
Kreeg die arme man zo braaf
Twee rijkaards waren gedood
De ramp was groot
Maar in 't oorlogsvuur
Vielen er honderden per uur
Niet één weet daar gewis
Wie er strafbaar voor is.

Constant Bossaerts

Bij het innen van het abonnementsgeld voor De Poemp wordt al eens een praatje gemaakt met vrienden en oude burens. Soms wordt dan het familiealbum bovengehaald en uitgebreid verteld over de vroegere vriendschappelijke relaties. Bij mijn laatste bezoek aan een abonnee ontdekte ik een foto van een markante Nijlenaar uit mijn jeugd: Constant Bossaerts, in de volksmond Stanne van Nand van Keskes.

De Poemp geeft een dorpsgenoot die zich verdienstelijk maakt graag een ereplaats. Constant Bossaerts verdient naar mijn bescheiden mening een plaats in die reeks.

Constant werd geboren op 22 april 1934 als vierde in een gezin van vijf kinderen. Het gezin Nand Bossaerts (van Keskes) en Juliana Van Loock woonde toen in de Rector de Ramstraat, tegenover de plaats waar later het chiroheem zou gebouwd worden. Reeds van kindsbeen af was aan Stanne te zien dat hij door moeder natuur rijkelijk begiftigd was met kracht en een onverzettelijke wil. Al van in zijn jonge jaren boefende hij duchtig in gezelschap van broers en kameraden allerlei krachtproeven, zoals het optillen van zware betonnen en ijzeren balken. Ze tilden mekaar in de hoogte of trachtten mekaar te vloeren in een worstelpartij in de schuur van de ouderlijke woning. Constant kwam steeds als sterkste uit het keurgroepje. Later bezocht hij geregeld een fitnesscenter in Lier om zich onder begeleiding verder te bekwamen in het gewichtheffen.

Werk vinden was voor Stanne geen probleem. Zijn imposante lichaam was als geschapen voor het zware labuur in de Antwerpse haven, waar hij gans zijn leven gewerkt heeft.

In 1953 moest hij soldaat worden. Onmiddellijk werd hij door zijn overste opgemerkt omwille van zijn sportieve prestaties. Hij kreeg tijd om te oefenen, werd geselecteerd voor het Belgisch Kampioenschap Gewichtheffen voor Juniors, en won dat kampioenschap glansrijk. Nog hetzelfde jaar werd hij op het gemeentehuis feestelijk gehuldigd in het bijzijn van familie en vrienden.

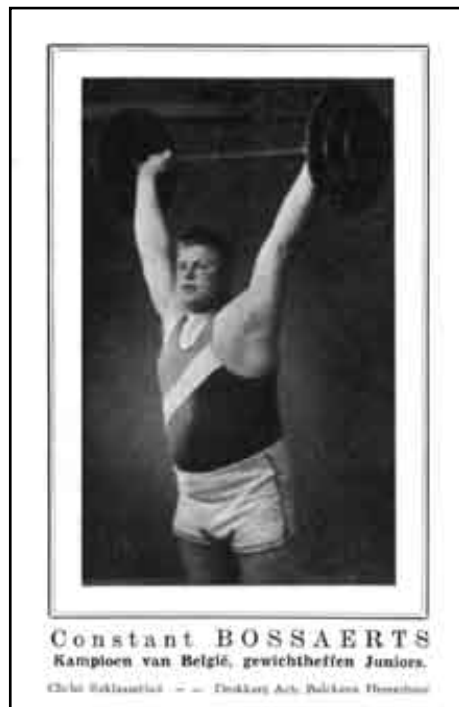
Na zijn militaire dienst huwde hij met Florentina Jehin uit Brecht en vestigde zich daar. Natuurmens als hij was, begon hij naast zijn werk aan de haven aan de uitbating van een middelgrote boerderij. Twee zonen ontsproten uit het huwelijk. Maar het ongeluk spaarde helaas dit gezin niet. Op jeugdige leeftijd verloor één van zijn zonen het leven bij een tragisch ongeval. Korte tijd na dit rampzalige gebeuren overleed Stanne plotseling op 26 september 1987. Hij viel dood in een weide, temidden van zijn dieren. De ontroerende tekst van het doodsprentje past echt bij zijn levenswijze:

*Hij kende de velden en gewassen
en ook de sporen van het wild.
Hij wist waarom honden bassen.
Nu liet hij zich ongewild en eenzaam
door de dood verrassen.*

Zij die hem gekend hebben, zullen het beamen: hij was een vastberaden volksmens met een sterk lichaam en een sterke wil. Een man die niet opgaf; daarom werd hij ook kampioen.

H. Budts.

Hartelijk dank aan de familie Bossaerts en bijzonder aan Frans Hackselmans en Gusta Bossaerts, die hebben geholpen bij het opstellen van deze bijdrage.

Constant Bossaerts in volle actie.

Bij zijn huldiging als Belgisch kampioen gewichtheffen in 1953 poseert Stanne fier naast zijn trotse ouders: vader Nand Bossaerts en moeder Juliana Van Loock.

Lezers schrijven...

Mevrouw Simonne De Groof – Martin uit Lier schrijft ons hoe haar vader Josephus De Groof voor haar “misschien wel 100 keer” het gedicht “De Pijpenkop” voordroeg. Hij was het 9de kind van Josephus De Groof en Maria Rosalia Grielen (geboren te Nijlen op 02.07.1875). Simonne bezorgde ons een tweede favoriet gedicht van haar vader : “Het zijn droeve tijden als de oorlog loeit.” Bedankt Simonne!

De heer Van Beeumen – Bertels uit Wijnegem ontdekte onze “Poemp” bij een familiebezoek. Hij huwde in 1931 met Nijlenaar Elvira Bertels en “ontvoerde” haar naar Wijnegem.

Vermits hij zijn echtgenote nu een abonnement op ons lijfblad aanbiedt, zullen wij hem dat maar vergeven, zeker?!

Onze verste lezer is wellicht **prof. Jan Dillen**, jawel, zoon van Jos uit Kessel. Jan waardeert o.m. de hoge technische kwaliteit van onze Poemp. Hij zond ons vanuit een bloedheet Stellenbosch (Zuid-Afrika) een foto die hij aldaar maakte van de komeet McNaught. Bedankt, Jan, en nog veel leesplezier met ons lijfblad!

Tussen onze briefschrijvers zit ook poempist **Jef Engels**. Maar daarover méér elders in dit nummer!

De komeet McNaught.

In Memoriam

Mevrouw Lea Dom
(1921 – 2007)

Lea Dom werd te Nijlen geboren op 14 juni 1921 en overleed te Lier op 16 februari 2007. De mannen van De Poemp willen langs deze weg nogmaals hun blijken van innig meeleven aan Walter, Maria en Els Caethoven aanbieden bij het overlijden van hun geliefde moeder. Ze werd op 23 februari in Nijlen begraven na een zeer serene uitvaartdienst.

Meester Louis Lemmens
(1919 – 2007)

Louis Lemmens werd te Nijlen geboren op 14 juni 1919 en overleed te Lier op 5 maart 2007. Louis was een toegewijd onderwijzer en directeur in de Gemeentelijke Lagere School van Nijlen. Bij De Poemp zullen wij hem vooral blijven gedenken om zijn vriendschap en inzet als medebestuurder. Onze oprechte deelneming gaat naar zijn echtgenote Clara en de familie.

Het lek van De Poemp

Op de klasfoto in Poemp 52 herkenden wij drie jongens niet. Fons Verrelst, trouw Poemplezer, herkende ondertussen, links op het balkon, Jos Van Calster (alias Jos van Lin van 't Sas). Rechts naast Meester Van Camp staat poempist Floran Dieltjens ofte Flor van Dest Pito. Zijn naam viel bij het zetwerk weg. Dat lek van De Poemp is hierbij dan weer gedicht!

Barones Diane van Zuylen van Nyevelt overleden

In Kessel overleed op 31 januari 2007, vrij onverwachts, barones Diane van Zuylen van Nyevelt. Sinds een paar jaar had zij haar kasteel het Kesselhof, waar zij geboren was, verlaten en verbleef zij in het rusthuis van Kessel. Haar wens was in haar geliefde dorp te mogen sterven en begraven te worden. Met haar verdwijnt de laatste adellijke dame uit Kessel.

Het kasteel, gekocht door modeontwerpster An de Meulemeester, wordt ondertussen gerestaureerd en oogt bijzonder fris en mooi van op de dijk van de Grote Nete aan de Boekt.

Vragen rond zuster Lutgardis

Uit Diest kwam een vraag in verband met ene Maria Anna Vekemans, geboren in Kessel in 1767. Zij was in 1792 ingetreden in het Sint-Bernardusdal, een Cisterciënzerklooster in Diest, en er gekend als zuster Lutgardis. In 1795 werd het klooster door de Franse bezetter ontbonden en werden de zusters verjaagd. Ze keerde toen terug naar haar geboortedorp Kessel. Daar overleed ze op 35-jarige leeftijd.

Het rusthuis van Kessel: onder de toren en toch landelijk gelegen...

Vele vragen over dit korte leven blijven onbeantwoord. Waarom was zij in Diest ingetreden, als ze dit even goed in het klooster van Nazareth had kunnen doen, een klooster van dezelfde orde? Te voet naar Diest of naar Kloosterheide moeten gaan, want zo gebeurde dat in die tijd toch meestal, is een heel verschil.

Landelijke Gilde Kessel - Bevel

Op zondag 11 februari werd in de kerk van Bevel de vlag van de Landelijke Gilde ingehuldigd van de afdeling Kessel-Bevel. In feite roept dit een herinnering op aan de oeroude verbondenheid tussen beide dorpen. Kessel en Bevel vormden in de Bijvang van Lier tot de Franse Revolutie één samenwerkend en toch apart geheel. Beide dorpen waren door de

Oude Bevelsesteenweg met elkaar verbonden. De dorpskernen van Bevel en Kessel waren dat niet met Nijlen. Dat gebeurde pas in de loop van de 19de eeuw. Nog in 1834 noteerde Vander Maelen in zijn 'dictionnaire' van de provincie Antwerpen dat de verbinding tussen Bevel en Nijlen gebeurde langs binnenwegen. Met Kessel was dit eeuwenlang langs de Stenen Molen. Het gedeelte van de Grote Steenweg tussen de Smoutmolendreef en de bocht gekend als "aan Sander Calluy" bestond niet en werd eveneens pas in de 19de eeuw aangelegd. Toen de postkoets in 1837 dagelijks van Lier naar Mol begon te rijden, reed die over Kesseldorp langs de Oude Bevelsesteenweg naar Bevel, Herenthout, Herentals, Geel.

Frans Lens.

Mensen aan

De Poemp

Jos Bastiaens, 03.481.81.90
Hypoliet Budts, 03.481.69.27
Walter Caethoven, 03.481.85.70
Hendrik Claes, 03.481.82.58
Flor Dieltjens, 03.481.70.41
Herman Engels, 03.481.84.11
Jef Hermans, 03.411.02.78
Frans Lens, 03.480.04.81
Rosette Rymenants,
0479.436.614
Jos Thys, 03.411.21.98
Pol Van Camp, 03.481.74.38
Ludo Van Gestel, 03.481.85.47

Begin januari kreeg ik een telefoontje en later een brief van onze goede vriend en dito poempist Jef Engels uit Oostende. Jef bezorgde De Poemp bijgaande prachtig bewaarde foto van het 2de studiejaar 1933-1934 van de “ouw krak” (het huidige Githo), waar toen de onvergetelijke Meester Van Nunen les gaf aan een klas van bijna 50 man (sic!). We laten Jef even aan het woord:

*Goede vriend Walter,
Ik kreeg deze foto onlangs in mijn bezit. Bij het bekijken ervan ervaar ik nog steeds een sterke band met een nostalgisch verlangen naar de jongens erop. Ik zou ze willen weerzien, niet zoals ze nu zijn of zouden zijn, maar zoals ze vroeger waren! Daarom juist doet de herinnering zo'n deugd (zoals heel De Poemp trouwens!). Het feit dat ik er niet zo velen van herken, ligt niet aan enige sleet of afschrijving, maar wel aan het feit dat ik reeds vanaf het 4de leerjaar op kostschool was en mijn dierbare Nijlense klas heb moeten missen!*

De klad “mannen” van Meester Van Nunen uit 1933 bracht verscheidene bekende Nijlenaars voort, zoals zo dadelijk zal blijken. Tussen hen kozen wij ere-ontvanger

Herman Cools en ere-apotheker Marcel Heylen uit om de jongens van dat 2de studiejaar verder te herkennen. Zij zijn daar - de foto is toch meer dan 70 jaar oud - aardig in gelukt. Oordeel zelf maar, lieve lezeres en beste lezer!

Walter Caethoven.

Op de foto herkennen wij, van links naar rechts, **achterste rij :**

Jefke Hens – Marcel Heylen – Toon De Bakker (van “Fransken Ellentriek”) – Louis Crauwels – Marcel De Doncker – Boni Vervecken – Jos Van Tendeloo - ?? Horemans – Hendrik Laenen (broer van Mon) – Herman Cools – Fik Engelen - ? – Alfons Vranckx (destijds bekend voetballer)

2de rij :

?? – Charel Daems – René Wellens - ?? - ?? – Fons Faes – Louis Melis – Jan Van Tendeloo - ?? - ?? - ?? – Louis Clissen – Jos Boeckstaens

3de rij :

Jef Engels (onze poempist!) – Sooi Engelen (vader van Marc) – Jan Verhaegen - ?? – Jeanke Dieltjens – Fonnie De Pooter - ?? – Louis D'Joos – Franske De Haes – Maurits Verhaegen – Michel Verelst – Franske Geens

4de rij:

Gust Verwerft – René Meeus - ?? – Frans Wats – Leon Cluyts – Jos De Groot – Jeanke Ceulemans – Fons Nijs – Walraven of Maurits Bogaerts? – Pol Verelst – Laenen? – ? Van Tendeloo (van de familie “Pinnemus”).

De Poemp dankt Jef, Herman en Marcel hartelijk voor de medewerking. En welke lezer kan de vraagtekens van de lijst nog invullen?